

บรรณานุกรม

- กัลยา เกาะกากลาง, อนันต์ สุนทรเกษมสุข, สุเมธ อ่องเภา และ อุดลย์ ชัดสีใส. (2557). การขยายพันธุ์กล้วยไม้ลูกผสมลั่นม้งและสกุลว่านอิงโดยการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ. ลำปาง: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง.
- จิรวัดน์ นามบุตร, พรพรรณ สวัสดิ์สุข และ วิยะดา หลักฐาน. (2556). การเพาะเมล็ดกล้วยไม้เหลือง **จันทบูรแบบพึ่งพาอาศัยในธรรมชาติ**. ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณมนรัก คำฉัตร, จิรภัทร จันทมาลี, อรรถกร คำฉัตร และ อาทร สุกุลวรกิจ. (2555). การงอกของ **เมล็ดกล้วยไม้กะระง่อนปากเปิดแบบพึ่งพาอาศัยในหลอดทดลอง**. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี: สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปกรณ ทิพย์ศรี และ ฉัตรชัย เงินแสงสรวย. (2551). เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 46: สาขาพืช. **กล้วยไม้ดินบางชนิดในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก**. (น. 663 หน้า). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปาริชาติ สติธรรมพนา, ดุสิต อธิวัฒน์ และ วิลาวรรณ เชื้อบุญ. (2555). ประสิทธิภาพแบคทีเรียปฏิชีวนะสายพันธุ์ใหม่ TU-Orga1 ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตและควบคุมโรคขอบใบแห้งของข้าว. *Thai Journal of Science and Technology*. 1(3): 180-188.
- ปิยะนุช ปิยะตระกูล และ ทิมพีใจ อาภาวัชรุตม์. (2547). ผลของอายุฝักต่อการงอกของเมล็ดกล้วยไม้ดินลั่นม้งในสภาพปลอดเชื้อ. *วารสารเกษตร*. 20(30): 230-235.
- พรพิมล อธิปัญญาคม, ชนินทร ดวงสะอาด. สุภาภรณ์ สาชาติ และ จงวัฒนา พุ่มศิริ. (2555). รายงานผลงานวิจัยประจำปี สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช. **การศึกษาชนิดของราไมคอร์ไรซากล้วยไม้ใกล้สูญพันธุ์และการใช้ประโยชน์ราในการเพาะเมล็ดกล้วยไม้**. (น. 336 หน้า). กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร.
- แพรวระวี แสงมณี, อรวรรณ ฉัตรสีรุ่ง และ ณัฐา โพธารณ. (2555). ผลของไมคอร์ไรซาต่อการเติบโตของกล้วยไม้ดินลั่นม้งศรีชมพู. *วารสารเกษตร*. 28(3): 237-244.
- เรืองวุฒิ ชูติมา และ ราไพ โกฏสีบ. (2557). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. **การสำรวจและการใช้ประโยชน์จากเชื้อราไมคอร์ไรซาจากกล้วยไม้ของไทยบางชนิดเพื่อการอนุรักษ์และเกษตรกรรม**. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิลาวรรณ เชื้อบุญ และ ดุสิต อธิวัฒน์. (2557). ฮอร์โมนพืชผลิตจาก *Pseudomonas fluorescens* SP007s ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของคะน้ำอินทรีย์. *Thai Journal of Science and Technology*. 3(3): 196-205.
- ศศิธร ประทุมชาติ. (2557). **การคัดแยกและจัดจำแนกราไมคอร์ไรซาในรากกล้วยไม้เหลืองจันทบูร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรีย์พร นนทชัยภูมิ. (2556). การเพาะเมล็ดกล้วยไม้แบบสมชีพ. *วารสารวิทยาศาสตร์ มข.* 41(4): 823-832.

- อัจฉริยา ชมเชย. (2559). รายงานฉบับสมบูรณ์. **ผลของเชื้อราเอนโดไฟต์ต่อการงอกเมล็ดและการเจริญต้นกล้าข้าวหอมมะลิ**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อนุพันธ์ กงบังเกิด, ทองพูล ราชวังอินทร์, วศิณี ทองคำ, สายสมร ปาระมี และ คงศักดิ์ พร้อมเทพ. (2550). การสำรวจกล้วยไม้บริเวณอุทยานแห่งชาติภูเรือ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย. **Naresuan U. Sci. J.** 4(1): 53-66.
- อบฉันท์ ไทยทอง. (2543). **กล้วยไม้เมืองไทย**. สำนักพิมพ์บ้านและสวน. กรุงเทพฯ.
- Aewsakul, N., Maneesorn, D., Serivichyaswat, P., Taluengjit, A., & Nontachaiyapoom, S. (2013). *Ex vitro* symbiotic seed germination of *Spathoglottis plicata* Blume on common orchid cultivation substrates. **Sci. Hortic.** 160: 238-242.
- Alexander, C. and Hadley, G. (1995). Carbon movement between host and mycorrhizal endophyte during the development of the orchid *Goodyera repens* Br. **New Phytol.** 101: 657-665.
- Ara, H., Jaiswal, U. & Jaiswal, V.S. (2000). Synthetic seed: prospects and limitations. **Current Science.** 78: 1438-1444.
- Athipunyakom, P., Manoch, L., Piluek, C., Artjarayasripong, S. & Tragulrung, S. (2004). Mycorrhizal fungi from *Spathoglottis plicata* and the use of these fungi to germinate seeds of *S. plicata* in vitro. **Kasetsart J. (Nat Sci).** 37: 83-93.
- Athman, S.Y., Dubois, T., Coyne, D., Gold, C.S., Labuschagne, N. & Viljoen, A. (2007). Effect of endophytic *Fusarium oxysporum* on root penetration and reproduction of *Radopholus similis* in tissue culture-derived banana (*Musa* spp.) plant. **Nematology.** 9(5): 599-607.
- Batty, A.L., Dixon, K.W., Brundrett, M. & Sivasithamparam, K. (2001). Long-term storage of mycorrhizal fungi and seed as a tool for the conservation of endangered Western Australian terrestrial orchids. **Aust. J. Bot.** 49: 619-628.
- Batty, A.L., Brundrett, M.C., Dixon, K. & Sivasithampara, K. (2006). *In situ* symbiotic seed germination and propagation of terrestrial orchid seedlings for establishment at field sites. **Aust. J. Bot.** 54(4): 375-381.
- Bonnardeaux, Y., Brundrett, M., Batt, A., Dixon, K., Koch, J. & Sivasithamparam, K. (2007). Diversity of mycorrhizal fungi of terrestrial orchids: compatibility webs, brief encounters, lasting relationships and alien invasions. **Mycol. Res.** 111(1): 51-61.
- Brundrett, M.C., Scade, C.A., Batty, A.L., Dixon, K.W. & Sivasithamparam, K. (2003). Development of *in situ* and *ex situ* seed baiting techniques to detect mycorrhizal fungi from terrestrial orchid habitats. **Mycol. Res.** 107: 1210-1220.

- Bustam, B.M., Dixon, K. & Bunn, E. (2016). A cryopreservation protocol for *ex situ* conservation of terrestrial orchids using asymbiotic primary and secondary (adventitious) protocorms. **In Vitro Cell. Dev. Biol.—Plant.** 52: 185-195.
- Cameron, D.D., Leake, J. & Read, D.J. (2006). Mutualistic mycorrhiza in orchids: evidence from plant-fungus carbon and nitrogen transfers in the green-leaved terrestrial orchid *Goodyera repens*. **New Phytol.** 171: 405-416.
- Chen, B., Nayuki, K., Kuga, Y., Zhang, X., Wu, S., & Ohtomo, R. (2018). Uptake and intraradical immobilization of cadmium by arbuscular mycorrhizal fungi as revealed by a stable isotope tracer and synchrotron radiation μ X-ray fluorescence analysis. **Microbes Environ.** 33(3): 257-263.
- Chutima, R. & Lumyong, S. (2012). Production of indole-3-acetic acid by Thai native orchid-associated fungi. **Symbiosis.** 56: 35-44.
- Chutima, R., Dell, B., Vessabutr, S., Bussaban, B. & Lumyoun, S. (2011). Endophytic fungi from *Pecteilis susannae* (L.) Rafin (Orchidaceae), a threatened terrestrial orchid in Thailand. **Mycorrhiza.** 21(3): 221-229.
- Dickie, I.A., Laura, B., Garcia, M., Koele, N., Grelet, G.A., Tylanakis, J.M., Peltzer, D.A. & Richardson, S.J. (2013). Mycorrhizas and mycorrhizal fungal communities throughout ecosystem development. **Plant Soil.** 367: 11-39.
- Hoang, N.H., Kane, M.E., Radcliffe, E.N., Zettler, L.W. & Richardson, L.W. (2017). Comparative seed germination and seedling development of the ghost orchid, *Dendrophylax lindenii* (Orchidaceae), and molecular identification of its mycorrhizal fungus from South Florida. **Ann. Bot.** 119: 379-393.
- Johnson, T.R., Stewart, S.L., Dutra, D., Kane, M.E. & Richardson, L. (2007). Asymbiotic and symbiotic seed germination of *Eulophia alta* (Orchidaceae)-preliminary evidence for the symbiotic culture advantage. **Plant Cell Tiss. and Org. Cul.** 90: 313-323.
- Jones, D.L. (2006). **A Complete Guide to Native Orchids of Australia including the Island Territories.** Sydney: Reed New Holland.
- Khamchatra, N. (2015). **Mycorrhizal Fungi of Some Epiphytic Orchids.** Thesis: Doctor of Philosophy (Botany). Graduate school. Bangkok: Kasersart University.
- Khamchatra, N., Dixon, K., Chayamarit, K., Apisitwanich, S. & Tantiwivat, S. (2016a). Using in situ seed baiting technique to isolate and identify endophytic and mycorrhizal fungi from seeds of a threatened epiphytic orchid, *Dendrobium friedericksianum* Rchb.f. (Orchidaceae). **Agri. and Nat. Res.** 50: 8-13.

- Khamchatra, N., Dixon, K.W., Tantiwivat, S. & Piapukiew, J. (2016b). Symbiotic seed germination of an endangered epiphytic slipper orchid, *Paphiopedilum villosum* (Lindl.) Stein. From Thailand. **South Afri. J. Bot.** 104: 76-81.
- Kirker, G.T. (2018). Woody decay fungi. In: eLS subject area: **Microbiology**. Chichester: John Wiley & Sons.
- Kurzweil, H. (2009). The genus *Habenaria* (Orchidaceae) in Thailand. **Thai Forest Bull. (Bot.)**. Special issue: 7-105.
- Luyckx, M., Hausman, J.F., Lutts, S. & Guerriero, G. (2017). Silicon and plants: current knowledge and technological perspectives. **Front. Plant Sci.** 8:411.
- Ma, X., Kang, J., Nontachaiyapoom, S., Wen, T. & Hyde, K.D. (2015). Non-mycorrhizal endophytic fungi from orchids. **Curr. Sci.** 109: 36-51.
- McCormick, M.K., Whigham, D.F., O'Neill, J. (2004). Mycorrhizal diversity in photosynthetic terrestrial orchids. **New Phyto.** 163: 425-438.
- Nontachaiyapoom, S., Sasirat, S. & Manoch, L. (2011). Symbiotic seed germination of orchids *Grammatophyllum speciosum* Blume and *Dendrobium draconis* Rchb.f., native of Thailand. **Sci. Hort.** 130(1): 303-308.
- Pant, B., Shah, S., Shrestha, R., Pandey, S. & Joshi, P.R. (2017). An overview on orchid endophytes. In: Vama, A., Prasad, R. & Tuteja, N., eds., **Mycorrhizal-Nutrient Uptake, Biocontrol, Ecorestoration**. (p.533). Springer International Publishing. DOI: 10.1007/978-3-319-68867-1.
- Rasmussen, H.N., Andersen, T.F., & Johansen, B. (1990). Temperature sensitivity of *in vitro* germination and seedling development of *Dactylorhiza majalis* (Orchidaceae) with and without a mycorrhizal fungus. **Plant Cell Environ.** 13(2): 171-177.
- Rasmussen, H.N., Dixon, K.W., Jersáková, J. & Těšitelová, T. (2015). Germination and seedling establishment in orchids: a complex of requirements. **Ann. Bot.** 116: 391-402.
- Robert, P. (1994). Long-spored *Tulasnella* species from Devon, with additional notes on allantoid-spored species. **Mycol. Res.** 98(11): 1235-1244.
- Smith, S.E. & Read, D.J. (2008). **Mycorrhizal Symbiosis**. Academic Press. New York.
- Stewart, S.L. & Zettler, L.W. (2002). Symbiotic germination of three semi-aquatic rein orchids (*Habenaria repens*, *H. equinquiseta*, *H. macroceratitis*) from Florida. **Aqua. Bot.** 72: 25-35.
- Tsavkelova, E.A., Cherdyntseva, T.A., Botina, S.G. & Netrusov, A.I. (2007). Bacteria associated with orchid roots and microbial production of auxin. **Microbiol. Res.** 162: 69-76.

- Valadares, R., Pereira, M., Otero, J., Cardoso, E. (2011). Narrow fungal mycorrhizal diversity in a population of the orchid *Coppersia doniana*. **Biotropica**. 44: 114-122.
- White, T.J., Bruns, T.D., Lee, S.B. & Taylor, J.W. (1990). Amplification and direct sequencing of fungal ribosomal RNA genes for phylogenetics. In: Innis, M.A., Gelfand, D.H., Sninsky, J.J. & White, T.J., eds., **PCR protocols: A guide to methods and applications**. New York: Academic Press.
- Yam, T.W. & Arditti, J. (2009). History of orchid propagation: a mirror of the history of biotechnology. **Plant Biotech. Rep.** 3(1): 1-56.
- Zettler, L.W., Sharma, J. & Rasmussen, F. (2003). Mycorrhizal diversity *In*: Dixon, K., Kell, S.P., Barrett, R.L. & Cribb, P.J. (eds.). **Orchid Conservation**. Sabah: Natural History Publications.
- Zhou, Z., Miwa, M. & Hogetsu, T. (1999). Analysis of genetic structure of a *Suillus grevillei* population in a *Larix kaempferi* stand by polymorphism of inter-simple sequence repeat (ISSR). **New Phytol.** 144: 55-63.